ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
охорони здоров`я України

_____ року № _____

**Вимоги**
**до складу харчових продуктів для контролю ваги**

## І. Загальні положення

1. Ці Вимоги поширюються на всіх операторів ринку харчових продуктів, що здійснюють виробництво та обіг харчових продуктів для контролю ваги.

Харчові продукти для контролю ваги замінюють увесь добовий раціон та можуть вводитися в обіг у разі їх відповідності цим Вимогам.

2. Харчові продукти для контролю ваги можуть бути в обігу лише у вигляді фасованих харчових продуктів. Усі окремі компоненти, з яких складаються такі харчові продукти, розміщуються в одній упаковці, в якій вони вводяться в обіг.

3. У цих Вимогах терміни вживаються у значеннях, наведених у Законах України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів» (далі – Закон про безпечність), «Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів», та інших нормативно-правових актах у сфері безпечності та окремих показників якості харчових продуктів.

## ІІ. Особливості складу харчових продуктів, що замінюють увесь добовий раціон для контролю ваги

1. Харчові продукти для контролю ваги повинні задовольняти харчові потреби осіб, для яких вони призначені, відповідно до загальновизнаних наукових даних та відповідати вимогам до їх складу, наведеним у пункті 6 цього розділу та додатку 1 до цих Вимог.

2. Харчові продукти для контролю ваги не повинні містити жодних речовин у таких кількостях, які становлять загрозу для здоров’я осіб, для яких вони призначені.

Відповідність речовин, що є створеними наноматеріалами, вимозі, зазначеній в абзаці першому цього пункту, підтверджується із застосуванням

загальновизнаних методів (методик) лабораторних досліджень (випробувань), у разі необхідності.

3. Речовини додаються до харчових продуктів для контролю ваги з метою виконання вимог, викладених в пункті 1 цього розділу, за умови, що на основі загальновизнаних наукових даних підтверджено їх біодоступність для організму, поживну або фізіологічну дію та придатність для осіб, для яких призначений такий харчовий продукт.

4. Для виробництва харчових продуктів для контролю ваги можуть використовуватися вітаміни, мінеральні речовини, амінокислоти, карнітин, туарин, нуклеотиди, холін та інозитол, перелік яких наведено в додатку 2 до цих Вимог.

Речовини, що належать до категорій, які не зазначені в абзаці першому цього пункту можуть додаватись до харчових продуктів для контролю ваги за умови їх відповідності вимогам пунктів 2, 4–6 цього розділу, пункту 1 розділу IV цих Вимог та законодавству про безпечність та окремі показники якості харчових продуктів.

5. Харчові продукти для контролю ваги, крім речовин, зазначених у пункті 4 цього розділу, можуть містити новітні харчові продукти дозволені до використання відповідно до вимог частини першої статті $31^1$ Закону про безпечність, за умови їх відповідності вимогам, встановленим при їх державній реєстрації та/або реєстрації в Європейському Союзі.

6. Склад харчових продуктів для контролю ваги для всього добового раціону повинен відповідати таким вимогам:

1) енергетична цінність не менше ніж 2 510 кДж / 600 ккал та не більше ніж 5 020 кДж / 1 200 ккал;

2) вміст білку не менше ніж 75 г та не більше ніж 105 г.

Для цілей цього підпункту білком вважається білок, показник скоригованої за засвоюваністю амінокислотної оцінки якого становить 1,0 порівняно з референтним білком, амінокислотний склад якого наведено в таблиці 2 додатка 1 до цих Вимог;

3) додавання амінокислот дозволяється виключно з метою покращення поживної цінності білків, що містяться у харчових продуктах для контролю ваги та лише у пропорціях, необхідних для досягнення цієї мети;

4) вміст холіну не менше ніж 400 мг;

5) вміст альфа-ліноленової кислоти не менше ніж 0,8 г;

6) вміст вуглеводів не менше ніж 30 г;

7) вітаміни і мінеральні речовини містяться у кількостях не менше ніж ті, що наведені в таблиці 1 додатка 1 до цих Вимог;

8) вміст магнію не більше ніж 350 мг.

7. Вимоги до складу, наведені у пункті 6 цього розділу та у додатку 1 до цих Вимог, застосовуються до харчових продуктів для контролю ваги готових до споживання, що продаються як такі або після їх приготування відповідно до інструкції виробника.

8. Харчові продукти для контролю ваги можуть містити інші інгредієнти, крім речовин, зазначених у додатку 1 до цих Вимог, лише за умови, що їх придатність підтверджена загальновизнаними науковими даними, а також їх відповідності вимогам пунктів 2, 3, 5 цього розділу та законодавства про безпечність та окремі показники якості харчових продуктів.

9. Критерії чистоти для речовин, наведених у додатку 2 до цих Вимог, повинні відповідати вимогам законодавства про безпечність та окремі показники якості харчових продуктів, а у разі їх відсутності – критеріям чистоти, що встановлені Комісією з Кодексу Аліментаріус, Кодексом хімічних речовин для харчових цілей (Food chemicals codex), Міжнародною Фармакопеєю, іншими відповідними міжнародними організаціями та/або законодавством Європейського Союзу.

## III. Надання інформації, реклама харчових продуктів для контролю ваги

1. Надання інформації та реклама харчових продуктів для контролю ваги здійснюється відповідно до Закону України «Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів» та Закону України «Про рекламу» з урахуванням особливостей, встановлених цими Вимогами.

Маркування, представлення та реклама харчових продуктів для контролю ваги повинні забезпечувати надання інформації щодо належного використання таких харчових продуктів; не повинні вводити споживача в оману; не повинні приписувати таким харчовим продуктам властивість запобігати, лікувати або виліковувати захворювання, а також не повинні натякати на такі властивості.

Положення абзацу другого цього пункту не обмежують поширення інформації або рекомендацій, призначених виключно для осіб, які мають кваліфікацію в галузі медицини, харчування, нутриціології, фармації, або для інших медичних працівників.

2. Назва, під якою харчовий продукт для контролю ваги вводиться в обіг, повинна супроводжуватися інформацією:

«Повна заміна усього добового раціону для контролю ваги».

3. Інформація про харчові продукти для контролю ваги повинна містити такі відомості:

1) повідомлення про те, що харчовий продукт призначений лише для здорових дорослих осіб (осіб старше 18 років) із надмірною масою тіла або ожирінням, які мають намір зменшити масу тіла;

2) повідомлення про те, що харчовий продукт не повинен використовуватися вагітними жінками, жінками у період лактації, підлітками або особами із захворюваннями без консультації лікаря;

3) повідомлення про важливість підтримання достатнього добового споживання рідини;

4) повідомлення про те, що за умови дотримання інструкції щодо приготування та використання, харчовий продукт забезпечує достатню кількість усіх основних поживних речовин на добу;

5) повідомлення про те, що харчовий продукт не повинен використовуватися здоровими дорослими особами (особами старше 18 років) із надмірною масою тіла або ожирінням більше ніж вісім тижнів або повторно протягом коротших періодів без консультації лікаря;

6) інструкції щодо приготування харчового продукту, якщо це необхідно, а також повідомлення щодо важливості дотримання таких інструкцій;

7) якщо у разі споживання, відповідно до інструкцій виробника, харчовий продукт забезпечує споживання поліолів понад 20 г на добу, зазначається попередження, що цей харчовий продукт може мати послаблюючу дію;

8) якщо до харчового продукту не додаються харчові волокна, зазначається інформація про необхідність консультації лікаря щодо доцільності додаткового споживання харчових волокон.

4. Інформація, наведена в пункті 3 цього розділу зазначається з дотриманням вимог, встановлених частинами п’ятою і шостою статті 8 Закону України «Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів».

5. Маркування, реклама та представлення харчових продуктів для контролю ваги не повинні містити жодних тверджень про швидкість або кількість зменшення маси тіла, яка може бути результатом їх споживання.

6. Інформація про харчові продукти для контролю ваги обов'язково містить такі відомості про поживну цінність:

1) кількість кожної мінеральної речовини та кожного вітаміну, зазначених в додатку 1 до цих Вимог, що наявні у харчовому продукті;

2) кількість холіну, що міститься у харчовому продукті, а у разі додавання харчових волокон – кількість харчових волокон.

7. Зміст обов'язкової інформації про поживну цінність харчових продуктів для контролю ваги може бути доповнений такою інформацією:

1) кількість компонентів жирів і вуглеводів;

2) кількість будь-яких речовин, зазначених у додатку 2 до цих Вимог, якщо така інформація не передбачена пунктом 6 цього розділу;

3) кількість будь-яких речовин, доданих до харчового продукту відповідно до пункту 8 розділу II цих Вимог.

8. Зазначення інформації про поживну цінність є обов'язковим для всіх харчових продуктів для контролю ваги незалежно від розміру найбільшої поверхні упаковки або контейнера.

9. Положення статей 24–27 Закону України «Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів» застосовуються до всіх поживних речовин, які є предметом відомостей про поживну цінність для харчових продуктів для контролю ваги.

10. Енергетична цінність та кількість поживних речовин у харчових продуктах для контролю ваги зазначаються для всього добового раціону, а також на порцію та/або одиницю споживання харчового продукту, готового до споживання після приготування відповідно до інструкцій виробника.

У відповідних випадках така інформація може додатково зазначатися на 100 г або 100 мл харчового продукту у стані, в якому він пропонується до реалізації.

11. Складові відомостей про поживну цінність харчових продуктів для контролю ваги, які не зазначені в додатку 11 до Закону України «Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів», зазначаються після найбільш

відповідного запису цього додатка, до якого вони належать або компонентами якого вони є.

Складові відомостей про поживну цінність харчових продуктів для контролю ваги, які не зазначені в додатку 11 Закону України «Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів», і які не належать до жодного із записів цього додатка або не є компонентами будь-якого із записів цього додатка, зазначаються в інформації про поживну цінність після останнього запису цього додатка.

12. Кількість натрію зазначається разом з іншими мінеральними речовинами і може повторюватися поруч із зазначенням вмісту солі у такий спосіб: «Сіль: X г (з них натрію: Y мг)».

13. За умови, що енергетична цінність продукту становить менше 3360 кДж/добу (800 ккал/добу), у маркуванні може використовуватися твердження «дуже низькокалорійний раціон».

14. За умови, що енергетична цінність продукту становить від 3360 кДж/добу (800 ккал/добу) до 5020 кДж/добу (1200 ккал/добу), у маркуванні може використовуватися твердження «низькокалорійний раціон».

15. Заборонено використовувати твердження про поживну цінність та твердження про користь здоров’я для харчових продуктів для контролю ваги.

16. Як виняток з вимог, наведених у пункті 15 цього розділу для харчових продуктів для контролю ваги може використовуватися твердження про поживну цінність «з додаванням харчових волокон», за умови що вміст харчових волокон у такому харчовому продукті становить не менше ніж 10 г для всього добового раціону.

**Директор Департаменту**
**громадського здоров’я** **Тетяна СКАПА**